

Fagkatalogen 2023-2024

Om programfag og fagvalg for elever på
utdanningsprogram for studiespesialisering

Verdal
videregående skole

FORORD

Denne fagkatalogen er laget for deg som skal velge programområde og programfag for Vg2 og Vg3 på det studiespesialiserende utdanningsprogrammet.

Katalogen inneholder en god del generell informasjon, men vier mesteparten av plassen til beskrivelser av programfagene og reglene du må følge når du skal velge. Du kan også finne mye god informasjon om videregående opplæring på nettstedet www.vilbli.no. Informasjon om opptakskrav og videre studier på høyskole og universitet finner du på www.samordnaopptak.no

Selv om listen over fagtilbud er ganske omfattende, er det ikke hundre prosent sikkert at absolutt alle fagene blir igangsatt når høsten kommer. I siste instans er det dine og dine medelevers valg som avgjør dette. Vi håper imidlertid at så mange som mulig får sine fagønsker oppfylt.

Katalogen finner du på skolens nettsider: www.verdal.vgs.no.

Lykke til!

INNHold

1. GENERELL INFORMASJON	s. 3
1.1. Studieforberedende utdanningsprogram	s. 3
1.2. Programområder	s. 3
1.3. Fellesfag og programfag	s. 3
1.4. Fag- og timefordeling innen studiespesialisering	s. 4
1.5. Fremmedspråk som fellesfag	s. 4
1.6. Matematikk: fellesfaget og programfagene	s. 5
1.7. Oversikt over programfagene	s. 5
1.7.1 Nettbaserte fagtilbud	s. 6
1.8. Eksamen	s. 7
1.9. Førstegangsvitnemål	s. 7
2. FAGVALGET	s. 8
2.1. Valg av programområde på studiespesialisering	s. 8
2.2. Regler for valg av programfag på studiespesialisering	s. 8
2.3. Regler for beregning av tilleggs poeng	s. 9
2.4. Studiekompetanse	s. 9
3. BESKRIVELSE AV PROGRAMFAGENE PÅ STUDIESPESIALISERING	s. 10

1. GENERELL INFORMASJON

1.1. STUDIEFORBEREDENDE UTDANNINGSPROGRAM

I Kunnskapsløftet er det fra høsten 2016 fem studieforbereidende utdanningsprogram:

- Utdanningsprogram for studiespesialisering
- Utdanningsprogram for idrettsfag
- Utdanningsprogram for musikk, dans og drama
- Utdanningsprogram for kunst, design og arkitektur
- Utdanningsprogram for medier og kommunikasjon

Alle fem utdanningsprogrammene gir generell studiekompetanse og mulighet for videre studier ved høyskoler og universitet. **Men vær oppmerksom på at det her kan være krav om bestemte fagkombinasjoner (kravkoder) for en del typer utdanninger. Eks. sivilingeniør krever (R1+R2) + FYS1 Kravkode: SIVING**

Oversikt over spesielle opptakskrav:

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-01-06-13/KAPITTEL_4#KAPITTEL_4

1.2. PROGRAMOMRÅDER

På Vg2 og Vg3 er hvert utdanningsprogram er inndelt i ett eller flere programområder:

<i>Utdanningsprogram</i>	<i>Programområde</i>
Utdanningsprogram for idrettsfag:	Idrettsfag
Utdanningsprogram for studiespesialisering:	Realfag Språk, samfunnsfag og økonomi

1.3. FELLESFAG OG PROGRAMFAG

På hvert utdanningsprogram er det to typer fag: fellesfag og programfag.

Fellesfag: Dette er felles allmenne, obligatoriske fag som inngår på hvert årstrinn.

Programfag: Programfag er fag som er spesifikke for det utdanningsprogrammet og det programområdet du velger. I utdanningsprogram for idrettsfag og for musikk, dans og drama er visse programfag *felles* for alle elever, mens andre er *valgfrie*, dvs de kan velges fra eget programområde eller fra andre studieforbereidende programområder etter bestemte regler.

I utdanningsprogram for studiespesialisering kreves det at du fordyper deg i programfag fra eget programområde, og det er bestemte krav til valg og sammensetning av fag. Noen årstimer kan også brukes til valgfrie programfag fra andre programområder.

1.4. FAG- OG TIMEFORDELING INNEN STUDIESPESIALISERING

Fag	Omfang i årstimer (á 60 minutter)		
	Vg1	Vg2	Vg3
<i>Fellesfag:</i>			
Norsk	113	112	168
Fremmedspråk ¹	113	112	⁵
Engelsk	140		
Matematikk ²	140	84 ³	
Naturfag	140		
Geografi	56		
Samfunnsfag	84		
Kroppsøving	56	56	56
Historie		56	113
Religion og etikk			84
<i>Programfag:</i>			
Fra eget progr.område		280	280
Valgfritt programfag ⁴		140	140 ⁵
<i>Sum årstimer:</i>	842	840	841

1.5. FREMMEDSPRÅK SOM FELLESFAG

I tillegg til engelsk skal du ha et annet fremmedspråk som fellesfag. Verdal vg skole tilbyr fremmedspråkopplæring i spansk og tysk. Du kan ikke bytte fremmedspråk eller nivå etter Vg1. Dersom du leste et fremmedspråk i tillegg til engelsk på ungdomsskolen, avsluttes fremmedspråkopplæringen etter Vg2. ***Hvis du ikke har hatt annet fremmedspråk enn engelsk i grunnskolen, må du i tillegg ha 140 årstimer i fremmedspråk på Vg3. En konsekvens av dette er at timer til valg av programfag reduseres med 140 årstimer.***

Fremmedspråk det ikke undervises i

Hvis du behersker et fremmedspråk godt eller har et annet morsmål enn norsk, svensk eller dansk, kan dette språket være ditt fremmedspråk istedenfor tysk eller spansk. Du må i så fall dokumentere kunnskaper i språket ved å avlegge en privatisteksamen. Dette gjelder også for deg som kan *samisk* (men som ikke får opplæring i det), *tegnspråk* (men ikke har det som 1. språk), eller *finsk* (men som ikke har det som 2. språk). Hvilke andre språk det er mulig å ta privatisteksamen i, kan du snakke med rådgiver eller eksamensansvarlig om.

¹ Andre fremmedspråk: spansk II, tysk I, tysk II

² Enten matematikk P (praktisk) eller matematikk T (teoretisk)

³ Må erstattes med et valgfritt programfag dersom du velger Matematikk R1 eller Matematikk S1 som programfag på Vg2.

⁴ Programfag som tas fra eget eller andre studieforbereende utdanningsprogram

⁵ Elever uten 2. fremmedspråk i ungdomsskole må lese 140 timer obligatorisk fremmedspråk på Vg3.

1.6. MATEMATIKK: FELLESFAGET OG PROGRAMFAGENE

I studieforberedende utdanningsprogram er fellesfaget matematikk obligatorisk med 140 timer på Vg1 (1T eller 1P) og 84 timer på Vg2 (2P). **Merk:** Dersom du velger 140 årstimer matematikk (R1 eller S1) som programfag på Vg2 *studiespesialisering*, må du erstatte fellesfaget matematikk (2P) på Vg2 med et valgfritt programfag.

1.7. OVERSIKT OVER PROGRAMFAGENE

PROGRAMFAG I UTDANNINGSPROGRAM FOR STUDIESPESIALISERING VVS:

PROGRAMOMRÅDE			
REALFAG		SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI	
Fagområde	Programfag	Fagområde	Programfag
Biologi	Biologi 1	Engelsk	Engelsk 1
	Biologi 2		Engelsk 2 (bygger på engelsk 1)
Fysikk	Fysikk 1	Næringslivsøkonomi	Økonomistyring
	Fysikk 2 (bygger på fysikk 1)		Økonomi og ledelse (bygger på økonomistyring)
Kjemi	Kjemi 1	Politikk, individ og samfunn	Sosialkunnskap
	Kjemi 2 (bygger på kjemi 1)		Sosiologi og sosialantropologi
Matematikk Inngår også i programområde språk, samfunnsfag og økonomi fra LK20	Matematikk R1	Entreprenørskap og bedriftsutvikling	Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1*
	Matematikk R2 (bygger på R1)		Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2
	Matematikk S1		
	Matematikk S2 (bygger på S1)		

programfagene i tabellen har 140 årstimer. Fag merket med stjerne er ikke valgbar skoleåret 2023-2024.

1.7.1 NETTBASERTE FAGTILBUD

Fra høsten 2018 samles organisering av alle nettbaserte fagtilbud for elever under Trøndelag nettskole. <http://www.trondelagnettskole.no/> Nettskolen er tenkt som et supplerende fagtilbud for elevene. De tar da alle fag ved egen skole med unntak av det ene nettbaserte faget som tilbys gjennom nettskolen.

Følgende fag tilbys skoleåret 2023-2024

- Informasjonsteknologi 1 og 2
- Engelsk 2
- Fysikk 2
- Kinesisk I og II
- Fransk II
- Fransk III
- Spansk III
- Tysk III
- Programmering og modellering x
- Økonomi/ledelse og samfunnsøkonomi 1 og 2

Nettskolen er administrativt lagt under Byåsen videregående skole, men lærerne har tilholdssted ved flere ulike videregående skoler i fylket. I noen fag er det aktuelt å ha flere klasser og lærere.

Organisering av undervisningen

I forbindelse med ny organisasjon vil vi se på om det er behov for endringer i hvordan vi gjennomfører undervisning i de nettbaserte fagene. Det vil kunne være litt variasjon ut fra fagenes egenart.

Her er en kort beskrivelse av gjennomføringen:

- Oppstart: Vi har hatt god erfaring med å gjennomføre en oppstartsamling i begynnelsen av september, men når det blir store geografiske avstander mellom elevene kan det være mer aktuelt å dele opp i flere små samlinger eller ved skolebesøk fra faglærere.
- Vi benytter ulike digitale ressurser i fagene men alle har et fagrom på læringsplattformen (f.eks. Canvas) og deltar på nettsamtaler/webinarer (f.eks. Skype) hver uke. Det vil gjøres vurderinger på hvilke løsninger som skal benyttes videre.
- Elevene organiseres gruppevis for gjennomføring av nettsamtaler ut fra ulike tidspunkt som passer inn med timeplanene. De følges opp av en nettlærer, men i fag med flere nettlærere kan det være aktuelt med deling av fagressurser (f.eks. videoer) laget av flere lærere.
- For språk nivå III gjennomføres en ukes ekskursjon til målspråkland. Tidspunkt for denne fastsettes i løpet av våren 2023.
- I kinesisk gjennomføres en felles samling i slutten av januar (eventuelt gruppevis ut fra skoletilhørighet).
- I fysikk 2, informasjonsteknologi 2 og programmering/modellering X gjennomføres noen samlinger og/eller skolebesøk i løpet av skoleår i forbindelse med praktisk arbeid/labøvelser.
- Det legges opp til noen skriftlige prøver og en heldagsprøve i vårsemester som elev gjennomfører ved egen skole.
- Skriftlig eksamenstrekk skjer ved lokal skole og gjennomføres lokalt.

- Muntlig trekk gjøres av nettskolen i samråd med skolene og gjennomføres via nettsamtale eller ved oppmøte ved egen/nærliggende skole (muntlig-praktisk skjer ikke via nettsamtale).

1.8. EKSAMEN

Eksamen kan være skriftlig, muntlig, muntlig/praktisk eller praktisk.

Du finner opplysninger om eksamensformene for de forskjellige programfagene i kapittel 3. Nærmere orientering om regler for uttrekk gis i god tid før eksamen.

1.9. FØRSTEGANGSVITNEMÅL

Med *førstegangsvitnemål* menes ditt *første*, opprinnelige vitnemål for fullført og bestått videregående opplæring. Tanken er at elever som kommer mer eller mindre rett fra videregående skole, og som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret, skal kunne konkurrere om studieplasser på høyskoler og universiteter innenfor en "førstegangsvitnemålkvote" der eldre søkere med ulike alders-, bonus- og tilleggs-poeng ikke fins. Inntil 50 % av studieplassene er derfor reservert søkere med førstegangsvitnemål. (Noen få studier har ikke slik kvote)¹

For å få påført vitnemålet en tekst som forteller at du har et *førstegangsvitnemål*, gjelder følgende:

1. Vitnemålet må være bestått og gi generell studiekompetanse
2. Du må ha gjennomført opplæringen på normal tid, dvs 3 år (4 år i noen spesielle opplæringsløp, f.eks idrettsfag ved vår skole).
3. Kravet om gjennomført opplæring på normal tid kan utvides til maks 5 år dersom følgende avbrudd kan dokumenteres:
 - a. Inntil ett år med internasjonal utveksling, folkehøgskole, verneplikt eller omsorgsarbeid.
 - b. Inntil ett år ved omvalg av Vg1 eller Vg2.
 - c. Fravær på grunn av langvarig sykdom.
 - d. Innvilget ekstra opplæringstid etter reglene i opplæringsloven § 3-1 femte ledd.
4. Førstegangsvitnemål kan bare bli utstedt én gang til den personen det gjelder. Unntaket er dersom vedkommende får endret karakter(er) på grunnlag av klage.
5. Tilleggsfag, eventuelt forbedrede karakterer i fag, vil komme med på førstegangsvitnemålet så lenge de er oppnådd innenfor det ordinære opplæringsløpet, dvs 3 år (eller 4 år for ID-elevne).

¹ Følgende studium har ikke kvote for førstegangsvitnemål:

Politiutdanning, yrkesfaglærerstudium, desentraliserte og/eller deltids studium med minst ett års yrkespraksis som spesielt opptakskrav, 2-årig trafikklærerstudium ved NORD Universitet eller Høgskolen i Oslo og Akershus.

2. FAGVALGET

I det følgende kan du orientere deg om reglene som gjelder for valg av programområde og programfag, tildeling av ekstrapoeng og om studiekompetanse.

2.1. VALG AV PROGRAMOMRÅDE PÅ STUDIESPESIALISERING

Programområde for realfag:

Dette programområdet gir deg generell studiekompetanse. Du som velger dette programområdet, bør ha interesse og anlegg for matematikk og realfag.

Programområde for språk, samfunnsfag og økonomi:

Dette programområdet gir deg generell studiekompetanse. Du som velger dette området, bør ha interesse og anlegg for språk og kultur og/eller samfunnsspørsmål og økonomi.

2.2. REGLER FOR VALG AV PROGRAMFAG PÅ STUDIESPESIALISERING

Når du har valgt programområde, kan du velge programfag. Følgende betingelser må være oppfylt:

a) Minst 840 timer

Du må ha minst 840 årstimer programfag til sammen i Vg2 og Vg3. (For de som går i Vg1 eller Vg2 i år, og som ikke har hatt 2. fremmedspråk i ungdomsskolen, gjelder følgende: minst 700 årstimer programfag og 140 timer obligatorisk fremmedspråk. Se punkt 1.5)

b) 560 timer programfag fra eget programområde og 280 timer valgfrie programfag

Av de 840 timer programfag skal minst 560 timer være fra *eget programområde*. Det betyr at du må lese minimum to ulike programfag fra eget programområde *over to år*.

I tillegg må du lese 280 timer *valgfrie* programfag (eventuelt 140 timer programfag og 140 timer fremmedspråk, se punkt 1.5). Disse kan velges fra eget program-området. Se eksempler under her.

2.3. REGLER FOR BEREGNING AV TILLEGGSPOENG

Ved opptak til videre studier på høgskole og universitet er det summen av søkerens karakterpoeng og eventuelle tilleggspoeng som legges til grunn. (Du kan lese mer om dette på nettsidene til Samordna Opptak:

<http://www.samordnaopptak.no/info/opptak/poengberegning/index.html>

Karakterpoengene er gjennomsnittet av alle karakterene (eventuelt middelværdiene hvis et fag har både standpunkt- og eksamenskarakter) på vitnemålet x 10. Hvis gjennomsnittskarakteren er 4,04, blir karakterpoengene altså 40,4 (4,04 x 10).

Tilleggspoeng: Ifølge forskrift om inntak til høyskoler og universitet, kan du få inntil 4 ekstra poeng for fordypning i realfag og/eller fordypning i et annet fremmedspråk enn engelsk. Matematikk R2 og Fysikk 2 gir 1 poeng hver. De andre realfagene gir 0,5 poeng hver. Fordypning i fremmedspråk gir 0,5 poeng, med unntak av fremmedspråk på høyeste nivå (nivå III), som gir 1 poeng.

Andre tilleggspoeng: Ved opptak til noen studier gis det også tilleggspoeng for f.eks. alder, kjønn, praksis eller for prestasjoner på opptaksprøver.

2.4. STUDIEKOMPETANSE

Generell studiekompetanse

Generell studiekompetanse betyr at elever som har fullført og bestått et opplæringsløp i et av de fem studieforbereende utdanningsprogrammene har adgang til de fleste høyere utdanningsinstitusjoner i landet som bygger på videregående skole. Ved opptak til disse skolene er det altså karakterene som teller i konkurransen og ikke hvilke fag du har valgt. Dette gjelder f.eks:

- universitetsstudier innenfor språkfag, naturvitenskapelige fag, samfunnsvitenskapelige fag, jus, teologi, osv.
- økonomisk utdanning som Bedriftsøkonomisk institutt (BI), økonomisk-administrativ utdanning ved NTNU
- annen høgskoleutdanning som f.eks. idrettshøgskole, sosionomutdanning, sykepleierutdanning, musikkutdanning, lærerutdanning, og de fleste andre utdanninger ved de statlige høgskolene.

NB! Vær oppmerksom på at kravene og opptaksreglene kan endre seg for noen skoler. *For å være helt sikker på hvilke regler som gjelder for den eller de utdanningsinstitusjoner du er interessert i, bør du ta kontakt med karriererådgiver.*

Spesielle opptakskrav

Noen studier ved universitet og høgskoler stiller spesielle opptakskrav til søkerne. Ved siden av at opptak ofte krever en høy poengsum (gode karakterer), kreves også spesielle fag og fagkombinasjoner (som regel realfag) på Vg2 og Vg3. I noen tilfeller er det også krav om

yrkespraksis eller dokumenterte ferdigheter. Du må selv undersøke hvilke opptakskrav som gjelder for studiet du er interessert i. Rådgiver vet mer om dette.

Se også nettsidene til Samordna Opptak:

<http://www.samordnaopptak.no/info/opptak/spesielle-opptakskrav/om-spesielle-opptakskrav/>

3.0 BESKRIVELSE AV PROGRAMFAGENE

Du finner mer utfyllende informasjon om programfagene på nettstedet www.vilbli.no.

3.1 Programområde for realfag

■ FAGOMRÅDE MATEMATIKK:

Matematikk R¹

Matematikk R går lenger innenfor rene matematikkfaglige emner enn Matematikk S (se nedenfor), og kan danne grunnlag for høyere studier innenfor naturvitenskap, teknologi, datafag, undervisning og økonomi.

Matematikk R1 og Matematikk R2 består hver av 140 årstimer. Matematikk R2 bygger på matematikk R1, som igjen bygger på matematikk 1T.

HOVEDOMRÅDER I R1

- Geometri
- Algebra
- Funksjoner
- Kombinatorikk og sannsynlighet

HOVEDOMRÅDER I R2

- Geometri
- Algebra
- Funksjoner
- Differensiallikninger

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktarakter i R1 og én i R2.

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen i både R1 og R2.

MERK

Det er *ikke* anledning til å kombinere programfag Matematikk S1 med programfag Matematikk R2 eller Matematikk R1 med Matematikk S2. Det er heller ikke anledning til å føre både Matematikk S og Matematikk R på samme vitnemål eller kompetansebevis.

Matematikk S¹

¹ Elever som velger Matematikk R1 eller Matematikk S1 på Vg2, må erstatte fellesfaget matematikk 2P med et valgfritt programfag.

Matematikk S inneholder mange av de samme hovedområdene som Matematikk R, men legger mer vekt på praktisk anvendelse av matematikken. Programfagenheten er godt egnet for elever som ønsker å spesialisere seg i andre fag, men som likevel har behov for matematiske kunnskaper.

Matematikk S1 og Matematikk S2 består hver av 140 årstimer. Matematikk S2 bygger på matematikk S1. Matematikk S1 kan velges av elever med matematikk 1T eller 1P.

HOVEDOMRÅDER I S1

- Algebra
- Funksjoner
- Sannsynlighet
- Lineær optimering (lage matematiske modeller av praktiske problemer)

HOVEDOMRÅDER I S2

- Algebra
- Funksjoner
- Sannsynlighet og statistikk

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktarakter i S1 og én i S2

Elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen i både S1 og S2.

Programmering og modellering X

Programmering og modellering X bygger på matematikk 1T og er spesielt beregnet for elever på Vg2 som velger matematikk R1.

HOVEDOMRÅDER

- Grunnleggende programmering
- Matematiske metoder
- Modellering

SLUTTVURDERING:

Elevene skal ha standpunktarakter og kan trekkes ut til muntlig – praktisk eksamen.

■ FAGOMRÅDE FYSIKK:

Fysikk tilbys som en 140-timers programfagenhet for Vg2 (Fysikk 1) og en 140-timers programfagenhet for Vg3 (Fysikk 2). Fysikk 1 bygger på fellesfagene naturfag og matematikk fra Vg1. Fysikk 2 bygger på Fysikk 1. Det forutsettes at elevene arbeider med matematikk R (se side 10) parallelt med fysikken.

FYSIKK 1 OG FYSIKK 2

FELLES HOVEDOMRÅDER:

- Klassisk fysikk
- Moderne fysikk
- Å beskrive naturen med matematikk
- Den unge forskeren
- Fysikk og teknologi

Begge kursene inneholder historisk og filosofisk stoff, eksperimenter og teorier. Opplæringa bygger i stor grad på forsøk og øvinger. Fysikk 1 har et klart beskrivende preg.

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktkarakter i Fysikk 1 og én standpunktkarakter i Fysikk 2. Vurdering av eksperimentelt arbeid inngår i standpunktkarakteren.

I Fysikk 1 kan eleven trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

I Fysikk 2 kan eleven trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

■ FAGOMRÅDE KJEMI:

Kjemi tilbys som to 140-timers programfagenheter, Kjemi 1 på Vg2 og Kjemi 2 på Vg3. Kjemi 2 bygger på Kjemi 1. Kjemifaget er ment å gi en innføring i kjemiens betydning i dagliglivet. Kjemikere er viktige bidragsytere i utviklingen av bioteknologi, nanoteknologi, medisin, farmasi, miljøfag, nye materialer og nye energikilder.

KJEMI 1

HOVEDOMRÅDER I KJEMI 1

- Språk og modeller i kjemi
- Metoder og forsøk
- Vannkjemi
- Syrer og baser
- Organisk kjemi 1

KJEMI 2

HOVEDOMRÅDER I KJEMI 2

- Forskning
- Analyse
- Organiske kjemi 2
- Redoksreaksjoner
- Materialer

SLUTTVURDERING:

Det gis én standpunktkarakter i Kjemi 1 og én i Kjemi 2. I Kjemi 1 kan elevene trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen. I Kjemi 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eksamen eller muntlig-praktisk eksamen.

■ FAGOMRÅDE BIOLOGI:

Biologi tilbys som to programfagenheter: Biologi 1 og Biologi 2. Programfagenhetene er bygd opp slik at de kan velges uavhengig av hverandre, det vil si at du kan ta Biologi 2 før Biologi 1. Begge har et omfang på 140 årstimer. Programfagenhetene er strukturert i hovedområder.

BIOLOGI 1

HOVEDOMRÅDER I BIOLOGI 1

- Den unge biologen
- Cellebiologi
- Fysiologien til mennesket
- Funksjon og tilpasning
- Biologisk mangfold

BIOLOGI 2**HOVEDOMRÅDER I BIOLOGI 2**

- Den unge biologen
- Energiomsetning
- Genetikk
- Bioteknologi
- Økologi
- Evolusjon

Begge fag har innslag av laboratorieforsøk og ekskursjoner.

SLUTTVURDERING:

Det gis standpunkt karakter i begge fag.

I Biologi 1 kan elevene trekkes ut til muntlig prøve.

I Biologi 2 kan elevene trekkes ut til muntlig prøve eller skriftlig prøve.

3.2 Programområde for språk, samfunnsfag og økonomi**■ FAGOMRÅDE ENGELSK:**

Engelsk er et fagområde som består av to programfag: Engelsk 1 og Engelsk 2. Engelsk 2 bygger på Engelsk 1

ENGELSK 1

Denne 140-timers programfagenheten tilbys på Vg2. Faget består av tre hovedområder som igjen er delt inn i ulike emner og innbefatter både språk, litteratur, medier og kultur, i tillegg til et større fordypningsarbeid.

HOVEDOMRÅDER I ENGELSK 1:

- Språk og språklæring
- Kommunikasjon
- Møte med engelskspråklige tekster

ENGELSK 2

Engelsk 2 tilbys som en 140-timers programfagenhet på Vg3. Det bygger på Engelsk 1 fra Vg2. Faget består av tre hovedområder som igjen er delt i ulike emner. De fleste er knyttet

opp mot sentrale emner knyttet til kultur og samfunn i den engelskspråklige verden, i tillegg til de rent språklige målene.

HOVEDOMRÅDER I ENGELSK 2:

- Språk og språklæring
- Kommunikasjon
- Møte med engelskspråklige tekster

SLUTTVURDERING

Det gis standpunkt karakter i skriftlig og muntlig i begge fagene. Elever kan trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

■ FAGOMRÅDE ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING

Entreprenørskap og bedriftsutvikling tilbys som to programfagheter: Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 og 2. Hver på 140 årstimer. Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 tilbys på Vg2. Programfagene kan tas uavhengig av hverandre, det vil si at du kan ta Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 før Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1.

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 1

HOVEDOMRÅDER I ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 1:

- Entreprenørskap og næringsutvikling
- Innovasjon (idéutvikling og idéprosess)
- Etablering og drift
- Utviklingsprosessen for et produkt
- Markedsvurdering og markedsstrategi
- Førings og avslutning av enkle regnskap
- Kapitalbehov

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 2

HOVEDOMRÅDER I ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 2:

- Bedriftsutvikling og verdiskaping
- Ledelse og bedriftskultur
- Lønnsomhet
- Norges rolle i et internasjonalt, økonomisk perspektiv
- Forretningskultur i internasjonale markeder

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunkt karakter i programfaghetene.

I Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 kan elevene trekkes ut til muntlig-praktisk eksamen.

I Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2 kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

■ FAGOMRÅDE NÆRINGSLEVESØKONOMI:

ØKONOMISTYRING

HOVEDOMRÅDER I ØKONOMISTYRING:

- Næringslivsvirksomhet
- Betydningen av entreprenørskap og nytenking
- Digitale verktøy i økonomiske beregninger
- Førings og avslutning av regnskap
- Lønnsomhet, likviditet, finansiering
- Bedrifter og miljø
- Arbeidsmiljø

ØKONOMI OG LEDELSE

HOVEDOMRÅDER I ØKONOMI OG LEDELSE:

- Digitale verktøy i økonomiske beregninger
- Bedriftens samfunnsansvar
- Økonomisk globalisering
- Tilbud, etterspørsel og markedstilpasning
- Markedsformer
- Investeringer og kapitalbehov
- Organisasjonskultur og lederskap

SLUTTVURDERING:

Elevene får standpunkt karakter i programfagenhetene.

I Økonomistyring kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

I Økonomi og ledelse kan elevene trekkes ut til skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

■ FAGOMRÅDE POLITIKK, INDIVID OG SAMFUNN:

Programfaget Politikk, individ og samfunn består av fire programfagenheter: Sosialkunnskap, Samfunnsgeografi, Sosiologi og sosialantropologi, Politikk og menneskerettigheter. Ved Verdal videregående skole tilbyr vi følgende programfagenheter: Sosiologi/sosialantropologi, Politikk og menneskerettigheter, og Sosialkunnskap.

Programfagenhetene kan velges uavhengig av hverandre, dvs. at det ene faget ikke nødvendigvis må tas før det andre.

SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI

HOVEDOMRÅDER I SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI:

- Samfunnsvitenskapelige tenkemåter
- Kulturforståelse
- Sosialisering
- Produksjon og arbeid
- Fordeling av goder

POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER

HOVEDOMRÅDER I POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER:

- Politiske prosesser og institusjoner
- Demokrati og medborgerskap
- Internasjonale politiske systemer og aktører
- Internasjonale samarbeidsforhold og konflikter
- Menneskerettighetenes verdigrunnlag
- Menneskerettighetene i politisk praksis

SOSIALKUNNSKAP

HOVEDOMRÅDER I SOSIALKUNNSKAP:

- Samfunnsvitenskapelige arbeidsmetoder
- Livsfasene
- Velferdsforskjeller
- Sosiale problemer
- Velferdsstat og menneskerettigheter

SLUTTVURDERING:

For alle tre programfagenhetene gjelder at elevene skal ha standpunktkarakter.

For Sosiologi og sosialantropologi gjelder at elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen.

For Politikk og menneskerettigheter og Sosialkunnskap gjelder at elevene kan trekkes ut til skriftlig eller muntlig eksamen.

■ FREMMEDSPRÅK SOM PROGRAMFAG

PÅ Vg3:

Alle som har gjennomført to års opplæring i fellesfaget Fremmedspråk nivå II, kan velge å fortsette på Vg3 med det samme faget på nivå III. Du kan velge mellom Tysk III, Fransk III og Spansk III. Fagene har 140 årstimer.

Dette er et nettbasert utdanningstilbud.

HOVEDOMRÅDER OG KOMPETANSEMÅL

Hovedområdene er:

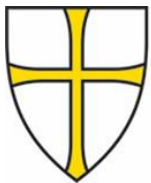
- språklæring
- kommunikasjon
- språk, kultur og samfunn

SLUTTVURDERING:

For Fremmedspråk III gjelder følgende:

Eleven skal ha to standpunktkarakterer, én muntlig og én skriftlig.

Eleven kan trekkes ut til skriftlig og/eller muntlig eksamen.

Verdal
videregående skole

Verdal videregående skole
Stiklestad allé 8
7654 VERDAL
www.verdal.vgs.no